

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на пів року . . . 20 кор.
на рік . . . 10 кор.
на пів року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границю:

на шість місяців . . . 16 рублів
або 36 франків
на рік . . . 8 рублів
або 18 франків
Подати число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рубони звертає сялише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Замітки про виборчу предлогу правительственну.

(X) Теперішня предлога виборча має певні добрі прикмети в порівнянню з 1873 і новелею з 1896, якою її доповнено.

Треба іменно признати, що она значно коротша, яснійша і прогляднійша, а се є в часті впливом самої системи загальности виборів і знесеня курій, а тим способом можна було завести значне упрощенє в законних постановах.

Наслідком заведеня загальних і прямих виборів устане тепер всяка звязь державної ради з соймами. В ординації з 1873 є ще постанова, що право виборче в певних клясах виборчих в краю може бути тим признане, після тих законних постанов, котрі обовязували в красвій ординації виборчій. Вправді опісля обмежено постанови краввої ординації виборчої заведенєм пяти-зглядно чотири-гульденовців. Новий закон виборчий вводить тепер самостійні постанови для державної ради, зовсім відокремлені від ординацій громадских і соймових. Лише що до Моравії має виборча ординація державної ради звязь із краввою, бо в обидвох є введений вибір після національного катастру.

Постанови що до укладаня виборчих лист є такі в новій ординації, як були в давній. Одначе введено одну поправку. Предлога постановляє іменно, що в місцях з населенєм понад 20.000 має бути листа виборча кожного дня що найменше через 8 годин вложена до перегляду, а також в достаточнім числі примірників випечатана і на домаганє перед речинцем рекламацийним може бути продавана по відповідній ціні.

Мимо того однак задержує предлога застарілі постанови рекламацийні, котрі особливо в місцевостях з численнішим населенєм спричиняють великі надужитя. При тим вводить теперішня предлога нову постанову вельми небезпечну. Іменно постановляє, що в случаю рекламациі о припущенє якогось управненого до вибору, можуть бути ті рекламациі а limine відкинені, наколи недовести ме їм потрібних документів. Які документи потрібні для даня управненя, не сказано виразно і тим лишено велику довільність властям, особливо в случаях, де нагромадять ся багато рекламаций, відкидати їх само-

вільно задля недостачі сего або того потрібного документу.

Рекламацийні приписи містять ще одну нову постанову, а іменно признають політичній власти право, зглядно вкладають на ню обовязок, на 24 годин перед виборчим речинцем вичеркнути сих виборців з листи, котрі втратили австрійске горожаньство або таких, проти котрих є причина виключеня (засуд, курателя ітп.). Але нема нічого сказано, що би вичеркнути і померших (а в Галичині часто вмерці голосували!!).

(Дальше буде).

Виборча реформа.

Проект закона дотично вибору членів палати послів державної ради.

Арт. I. Вибір членів палати послів державної ради управильноє слідуєча виборча ординація.

Арт. II. З днем, коли сей закон увійде в жите, устає закон з 2. цвітня 1873 В. з. д. ч. 41 дотично виборів членів палати послів державної ради, як також всі закони, якими постанови наведеного закона були змінені чи доповнені.

Сей закон входить рівночасно в жите з законом, яким змінено § 1. 6. і 7. основного закона про державну репрезентацию з 21. грудня 1867 В. з. д. ч. 141. зглядно закони з 2. цвітня 1873 В. з. д. ч. 40. з 12. падолиста 1886 В. з. д. ч. 162 і з 14. червня 1896 В. з. д. ч. 168, разом з розвязанєм тепер істнуючої палати послів.

Подавши вже в головних чертах важнійші постанови виборчої ординації загального, безпосередного, тайного і рівного (для Галичини пропорціонального в звісній формі) права голосованя, наводимо тут дальші, переважні проекти, внесені разом правительством в цілі переведеня виборчої реформи.

Закон задля охорони виборчої свободи.

В звязи з виборчою реформою внесено також проект закона задля охорони виборчої свободи. Головні постанови сего закона, який має мати силу також зглядом виборів до сойму, громадских і повітових рад, є слідуєчі:

§ 3. Хто умисно 1. в замірі спонукати управненого до вибору до невиконаня свого виборчого права, або до виконаня єго в якімсь певнім напрямі, дає, предкладає, або обіцює управненому до вибору або кому третому якусь маєткову користь, або 2. для себе чи

для третого за невиконанє свого виборчого права або за єго виконанє в якімсь означенім напрямку, жадає, приймає, або дає собі обіцяти маєткову користь, буде караний за проступок строгим арештом від одного до шість місяців.

§ 4. Хто умисно в намірі, що би спонукати управненого до вибору до невиконаня свого виборчого права або виконаня єго в якімсь означенім напрямку, сповняє против управненого до вибору, або против близької єму особи чинну обиду, наносить їм шкоду на тілі, свободі, чести, або маєтку чи доході, або перепони в їх заводовій діяльності, або грозить чим, або страшить управненого до вибору чи єму близькі особи иншим способом та инними средствами, буде караний за проступок строгим арештом від одного до шість місяців.

§ 5. Хто умисне публично розширює неправдиві вістки про час і місце вибору, про відступленє котрого з кандидатів, або про яку небудь иншу обставину, яка може спричинити неголосованє або вплинути на голосованє виборця — а виборець не має уже часу ні спромози поінформувати ся про правдивий стан річий, буде караний за провину арештом від тижня до трех місяців.

§ 6. Хто умисно 1. при виборах голосованє або єго вислід фальшує 2. картку виборчу, передану собі задля написаня імени кандидата, виповнює незгідно з порученєм, або . . . через викликає, або вихіснуванє ошибки що до єго виборчого управненя, особливо через ужитє фальшивих або сфальшованих документів легітимацийних задля виборчого права, виконує те виборче право, що єму не належить ся, або виборче право когось другого виконує без єго згоди, буде караний за проступок арештом або строгим арештом від одного до шість місяців.

§ 7. Хто умисно 1. в намірі, що би утруднити або спинити виконанє виборчого права управненому до вибору або уможливити собі чи иншим не управнених до голосованя особам участь при виборах, присвоює собі або набуває незаконно чужі легітимацийні карти, картки голосованя, або инші чужі легітимацийні документи задля виборчого права, або повірені собі легітимацийні документи задержує або доводить до того, що ті документи видають ся иншій, чим там названій особі або 2. в намірі не допустити до виконаня виборчого права, здержує управненого до ви-

бору від віддання голосу, буде караний за провину арештом від тижня до трох місяців.

§ 8. Хто умисно при виборах против істиуючих приписів 1. виборче право иншого виконує за єго згодою, 2. виконанє свого виборчого права иншою особою спонукує або уможливає, буде караний за провину арештом від тижня до трох місяців.

§ 9. Хто умисно в намірі, щоби унеможливити стверженє вислїду виборів, лісти голосованя, або картки голосованя в цілости чи в часті усуває, розкидає, нищить, або робить їх непридатними до ужитку, буде караний за проступок строгим арештом від тижня до трох місяців.

§ 10. Хто умисно при тайнім виборі здобуває собі відомости незаконними способами про голосованє поодиноких осіб управнених до голосованя, буде караний за провину арештом від тижня до трох місяців.

§ 11. Хто умисно сам або в злуці з иншими виборчі збори, скликані з причини розписаних виборів в ціли вислужаня кандидатів або для обговореня виборів, унеможливає задержанєм приступу для участі управнених осіб, безправним вдиранєм, випиханєм присутних або осіб покликаних до приводу зборів або насильним супротивленєм против розпоряджень президїї, буде караний за провину арештом від тижня до трох місяців.

Розправа про ті провини прислугує повітовим судам.

3 української жизни.

»На світі немає нічого вічного, постійного, окрім тільки одного Бога та... і »тимчасових (временних) правил« в Росії» — дуже дотенно додав хтось з високих титулованих чиновників, натякаючи на те, що в нас замість законів видаються здебільшого »временныя правила«, які існують десятки літ і стають замість законів.

До таких »временныхъ« правил, що зо всякими додатками, циркулярами, інструкціями, поясненнями та роз'ясненнями продержалися більш як чверть віку, належали і »правила къ устройству чтеній для народа«. Ми не будемо зараз спинятися на переказуванню цих правил, а тільки зазначимо, що урядить якесь читання для народу за цих правил було незвичайно трібно, і через це саме мало знаходилося охочих навіть клопотатися про те, щоб здобути собі дозвіл на право урядити читання. За цих тимчасових правил не кожну книжечку, на якій стояла помітка: »дозволено цензурою«, можна було читати. Од кожної книжечки, по якій хтось надумався б читати, вимагалось, щоб вона була заведена до окремого списку книжечок, дозволених до читання для народу. Щож до того, хто має право читати, то ці »временныя« правила встановляли такий порядок, який суперечив людському розумові. Ось приклади. Як відомо, скрізь по Росії заведено такий порядок, що учителів, ліка-

рів, агрономів, — взагалі всіх, що мають службу, чи казёонну, чи по земствах, — приймають на посади тільки тоді, як що місцева поліція видасть цим згаданим особам свідоцтво про їхню »благонадежность«. Без такого свідоцтва нікого ні на яку посаду не приймали. Здавалося б, що коли вже поліція знала чи лікаря, чи учителя, чи агронома за »благонадежного«, то він, як такий, може урядити й читання для народу. Так ні, так не було. Коли хто з цих людей заходився завести десь такі читання, то повинен був клопотатися про дозвіл. Дозвіл же давався тоді, як місцева поліція, зібравши відомости, знову видавала свідоцтво про »благонадежность«. Через те ж, що »поліцейські справки« збираються в нас дуже помалу, дозвіл на право читати для народу здобувався іноді через кілька років. Траплялося не раз і так, що людина, яка клопоталася про дозвіл, вмирала і дозвіл приходив аж після її смерті.

Здавалося б, що після маніфесту 17 жовтня, який дав волю слову і зібранням, — »временныя правила« про урядженя читань для народу тим самим маніфестом скасовано. Але вони істїли аж до останнього дня. І оце тільки вчора »телеграфне агентство« подало звістку, що міністер народньої просвіти добився скасування правил про читання для народу і що од сього часу читання одбудуватимуться »явочнымъ порядкомъ«. Порядок же цей дає право читати чи урядити читання кожному, попередивши тільки заздалегідь місцеву поліцію про день, час і місце читання.

Скасування »временныхъ правилъ« — річ величезної ваги. Дякуючи їм народ в Росії пробував та й зараз пробуває в страшній темноті. Що доводить ся терпіти од цієї темноти — про це нічого казати. Але нашому, українському, довелося терпіти од цих правил подвійно, бо московський селянин все ж мав спомогу хоч в яди-годи послухати якусь путящу книжку на рідній йому мові, а нашого селянина позбавлено було й тії можливости, бо читати якусь українську книжечку, хоч би й дозволєну цензурою, суворо було заказано, щоб ніхто не смів того робити.

Од сього часу »временныя правила« впали. Обовязок всіх наших людей, що живуть на широкому просторі України, як найшвидче скористуватися правом урядити читання для народу »явочнымъ порядкомъ« і понести світло науки, знання і правди до темного нашого народу, який зараз так прагне до кращого життя!

„Гром. Думка“.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Онисима, Евфроз.; римо-кат.: Теофіля. — В четвер: руско-кат.: Памфіля; римо-кат.: Альбіна.

— **Репертоар „Руского народного Театру“ у Львові.** (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

Ві второк дня 27. с. м. „В народі“ драма в 5 діях, Ів. Стешенка.

В середу дня 28. с. м. „Лісова квітка“

комедія в 4 діях, Яновскої. Виступ п-ні Заньковецької.

В четвер дня 1. марця „Пошились у дурні“ оперетка в 3 діях, Кропивницького.

В п'ятницю дня 2. марця „Бурлака“ драма в 5 діях, Карпенка-Карого.

В суботу дня 3. марця „На дві“ сцена жатя в 4 діях, М. Горького.

В неділю дня 4. марця „Чорноморці“ оперета в 3 діях, музика М. Лисенка. Виступ п-ні Заньковецької.

Початок представлень о 7^{1/2} год. вечер. Абонамент: першорядний на 6 вистав 15 К, другорядний на 6 вистав 10 К.

— **3 „Рускої Бесіди“ у Львові.** Звичайні загальні збори тов-а „Руска Бесіда“ у Львові відбудуть ся в суботу дня 17. марця с. р. о год. 6. вечером в льокалі товариства, Ринок ч. 10 з отсим порядком дневним: 1) Звіт з діяльности виділу за рік адм. 1905. 2) Вибір нового виділу. 3) Внески членів. — *Вол. Гнатюшак*, секретар.

— **Публична руска бібліотека в Самборі.** Дістаємо до поміщеня отсю просьбу: Товариство „Шкільна Поміч“ в Самборі бажаючи подати молодіжї здоровий корм духовий, рускій П. Т. Публиці приятну і позиточну лектуру а на будуче положити основу до публичної рускої читальні, отворило народну бібліотеку. Сим просимо о ласкаве жертвованє всякого рода книжок і брошур до згаданої бібліотеки. Імена П. Т. жертвуючих будуть вписані в книгу добродіїв. Приєслати просимо до Виділу „Шкільної Помічи“ в Самборі — сьвящ. *М. Ортинський, Ф. Колесса, Т. Біленький, Л. Ремеза*.

Почин до заснованя публичної бібліотеки належать привитати з радістю і признанєм для Виділу „Шкільної Помічи“ в Самборі. Бажати би можна, аби з бібліотеки користали не лише місцеві але і заміщеві Русини. В справі вишозичуваня книжок на провінцію підносили ся вже не раз голоси. Нашу читачу публіку на провінції не стати на куцно всіх русках видавництв, тому ова з ними менше познакомлена, чим з чужими літературними творами, які вишозичає в польских книгарнях. Попрі рускі книжки повинні найтї ся в рускій вишозичальні також чільнійші твори з літератури польскої, німецкої, російскої і французскої. Почин даній в Самборі повинен стати приміром для инших міст, а передовім у Львові повинна бути публична вишозичальня руских книжок. Надїємо ся, що проєктована народна бібліотека в Самборі не обмежить ся лише на даровані книжки, але подбає о закупно книжок ціннійших і сповнить поставлену собі задачу, чого щиро їй жєлаємо.

— **Поклик до наших економічних товариств.** Уважаю за мій строгий патріотичний обовязок поновно піднести голос до Вп. земляків, зглядно до всіх П. Т. зарядів наших кредитових і економічних товариств з жаданєм, щоби вони при розділі зисків, який довершає на щорічних загальних зборах, котрі звичайно в місяци марті відбувають ся, памятали на підмогу для нашого одинокого, руского краєвого господарского товариства „Сільский Господар“. Не знаю актуальнійшої народної справи і потреби, як заходити ся коло підвигнення нашого селяньского господарства, сеї підстави нашого національного бутя. А до тогож прецінь має служити „Сільский Господар“. Та треба се єму уможливити. В часі, коли ми боремо ся за політичні права нашого народу, мусимо з подвоєною енергією пильнувати наших економічних справ. Треба показати сьвітови, що господар тої землі с. є руский нарід прийшов до повної сьвідомости всіх своїх жизненних народних інтересів і вмє їх привильнувати. Без зужиткованя всіх пружин народного житя наша побіда не може бути певна. — *о. Д. Тяпалкович*.

— **Віче української академічної молодіжи.** В середу дня 28. с. м. відбуде ся на університеті в сали ч. III. о годині 3. по полудни віче української академічної молодіжи з отсим порядком дневним: 1) Становище української академічної молодіжи супроти єнун-

ціяції ректора що до уживання української мови в зносинах з властями університетськими, 2) внесення та запяты до тої точки.

— **Загальні збори Руского Товариства педагогічного** відбули ся дня 1. с. м. в Тернополі в сали „Мищанського Братства“. Перед зборами відправилось в середній церкві поминальне богослуженє за померших членів Товариства педагогічного, почім всі удались на наради. Тривали вони від год. 11. до 1, а по полудни від 3. до 1/2 7. вечер. На зборя прибуло много учителів, учительок і досить сьвящеників так, що майже кождий повіт був заступлений, а навіть і Буковина мала свого відпоручника. Присутних, а було їх поверх півтора сотки, привітав голова Тов-а о. Іван Чапельський, крилошанин гр.-кат. капітули у Львові. В гарній промові представив зібраним розвій і працю Товариства в протягу минулого року. Між иншим сказав, що сего року припадає як раз 25-літній ювілей естования сего Товариства і загірив до організації і до праці цілу руску суспільність на поли шкільництва, бо в чійх руках школа, того й будучність. Так численні сегорічні збори дають бесідникови запоруку, що Товариство й на дальше в своїй праці в тою самою енергією буде поступати. По промові предложив голова Тов-а на председателя зборів о. Даміана Ловатинського з Тернополя, а коли се зборя одобрили, покликав о. председатель на секретарів: Романа Герасимовича з Тернополя і Миколу Бунта з Теробовлі. По отвореню нарад забрав голос о. Іван Чапельський і запропонував іменем Виділу, щоби загальні збори іменовали почесним членом проф. Андрія Алиськевича зі Львова за заслуги, які він положив для Товариства. Збори внесенє те прийали одностайно. П. Алиськевич подякував за оказану єму велику честь і вєвняв, що добро Товариства і дальше буде лежати єму щиро на серци. Опісля на внесенє п. Миколаєвича увільнено секретаря і каснера від читаня звітів, а приступлено прямо до дискусії над ними а потім по відчитаню письменної заяви контрольной комісії уділено абсолютній виділові і перервано зборя до год. 3. по полудни.

По перерві приступлено до 6. точки порядку дневного, іменно до вибору Виділу. О. председатель вівзав до комісії скрутаційної п. Петрицького з Комарівки, п. Миколаєвича і Домбровського з Тернополя, та зарядив 5-хвилинну перерву, щоби присутні могли порозумітись в тій справі. Відтак скрутатори зібрали після спису присутних членів картки і пішли до окремої комнати, щоби перевести обчисленє голосів, а поки що приступлено до 8. точки пор. дневного, іменно до зміни статута Товариства. Зміну статута реферував проф. др. Левицький. Статут змінено в напрямі предложеного Виділом. З черги відчитала скрутаційна комісія вислід вибору. Голосуючих було 93, абсолютна більшість 47. Абсолютну більшість дістали голова і 9 членів виділу. О. Іван Чапельський вибраний головою Тов-а до виділу ввійшли пп.: Алиськевич, Л. Сальо, Стровський, о. Лежогубекій Теод., Мороз Микола, Гриньовський, др. Макарушка, др. Коцюба, а що др. Левицький зголосив свою резиґнацію, то збори вибрали на єго місце п. Спиридиона Герусіньського, а позаяк єще не доставало до комплекту одного члена Виділу, бо було лиш 9 вибраних, — то председатель запропонував п. Білецьку яко такж, котрій при голосованю не доставало лише одного голосу до абсолютної більшої, а коли тая двічі зголосила свою резиґнацію, вибрано п. Михайла Моша. Заступниками вибрані: Олекс. Гайдукевич, о. Леонід Лужницький, Стефан Скоробогатий. До комісії контрольной ввійшли др. В. Левицький, Малицький і Гривевич. Потім приступлено до 9. і послідної точки порядку дневного: Внесеня і інтерпеляції. Др. Левицький поставив в імени Виділу внесенє, щоби фонд запомоговий перенести на Тов. „Взаїмна Поміч“ і се прийнято одностайно; а друге внесенє, щоби послам о. Богачевському, Олесницькому і Стапінському виразити щирю подяку за незвичайно ревну оборону справ учительства народного; ухвалено також одностайно. Внесенє

п. Метельського в справі заснованя інституту в Тернополі для сільських дівчат з укінченою народною школою порішено передати філіяльному Виділові в Тернополі до можливого поладженя. Позаяк всі точки порядку дневного були вичерпані, забрав голос о. І. Чапельський і подякував всім за поновний вибір єго на голову Тов-а і за так численне зібранє на зборах. Пора вже була дуже спізнена, проте віднав відчит д-ра Макарушки, який буде напечатаний в повній основі в „Учителю“.

— **Пожарничі кваліфікації.** З причини, що в посліднім часі іменовано в деяких містах, а навіть у Львові начальників сторожних пожарничих з недостаточними або зовсім жадними кваліфікаціями що до пожарництва, звернувся краєвий «Związek ochotniczych straży pożarnej» до краєвого виділу з представленєм, щоби по мысли краєвих законів організаційних для більших міст і місточок, які постановляють, що міськими урядниками можуть стати тільки укваліфіковані особи, розтягнути єю постанову і на начальників пожарних сторожних, бож ті начальники є також міськими урядниками. „Związek“ заявив заравом свою готовість подати вимоги пожарничої кваліфікації. — Є се виконанє проєкту, піднесеного головою руского «Сокола» п. А. Будзиновским, який в тій цілі домагав ся окремої іспитової комісії. Справа тягне ся вже довший час і нема певности, чи і теперішній крок „Związek“ буде мати той успіх, щоби в області пожарництва по містах і місточках скінчила ся вже раз протекційна система, а на начальників пожарних сторожних іменовано людей, дійсно кваліфікованих і замишуваних в пожарництві.

— **3 народного театру.** Виставлені вчєра вівсї львівській публіці «Пісні в лицах» п. з. «Зальоти соцького Мусія» мали доволі численну аудиторню. Опера з накопиченим багатством народних мелодий а повязаних містерно в цілєть, була гарним концертном, переведеним стилєво під управою капельника п. Бойченка. Попри солєтєв гарно ввійшла і хоря. Представленє скінчило ся вчєра майже о цілу годину скорше як звичайно, бо почало ся о назначеній годині і не перетягано антрактів. Зачуваємо, що дирекція театру має зарядити, що представеня будуть починати ся о шв години скорше, се є о 7. год. Публіка повинна вже раз прийти до пересвідченя, що через спізнюванє ся до театру перетягає представеня поза 11. годину в ночи та відстрашує від театру видців, котрі уміють точно придержувати ся означеного часу. — к.

— **100 літній ювілей гімназії в Бережанах.** Зложеной в мнувшій році комітет в бувших учеників бережанської гімназії для сьвяткованя ювілею злучив ся з комітетом міської ради і установив речинєць обходу ювілею на день 7. червня с. р. Комітет укладає програму обходу і назначив 20 К вкладки для замісцевих учасників зїзду. Запрошеня і програму вишле ся в найблизших днях всім б. професорам і ученикам бережанської гімназії, яких місце побуту є комітетови знанє. Інші можуть зголосити ся по запрошеня до секретаря комітету п. Івана Рудницького, нотаря в Бережанах.

— **Вістки з закордонної України.** В луганівськїм театрі в Київї відіграли дня 23. с. м. аматори-співачи під проводом М. Старицької оперету «Чорноморці» Старицького, муз. Лисенка. Аматори були майже самі ученики з музичної школи Лисенка, а Лисенко акомпанював. Аматори грали дуже добре. — В Київї засновано нове видавництво «Ранок», в котрім будуть виходити українські книжки, яких доси не вільно було печатати в Росії. — Російські часописи, які виходять на землях України, містять поміж статями в російській мові також статї в українській язиці. — Голова петербурского Тов. ім. Т. Г. Шевченка одержав — як доносить „Вільна — Укр.“ від головної управы прасової дозвіл печатати повні «Поезії Тараса Шевченка», але російською правописю! Значить ся, не обійшло ся і тут без лижки мазі російського цензора і то мазі препоганої.

— **3 перемискої епархії.** В пропозицію на Блажів, дек. самбірського, прийняті оо.: Мих. Жарський, Викт. Кордасевич, Волод. Калужняцький, Лев Волянський, Гр. Савицький, Петро Княжинський, Іван Сорокевич, Ігнат Дзуліт, Юрій Вербицький, Николай Бурмич. — Презенти дістали: Гр. Калинович на Долини, Андрей Пшепурский на Тарнавку, Волод. Горницький на Білич долини, Петро Круський на Лімну і Стефан Мацюрак на Порудно. — До кан. інституції вівзвані оо.: Волод. Бачинський на Хідновичі, Іван Скибиш на Малковичі, Іван Худик на Жабче муров., Ник. Гарбовський на Свидник. — П. Филімон Подолинський в Лазях іменованій завідателем деканата ярославського і орд. шк. комісарем для середних шкіль і орд. відпоручником до ради шк. окружної в Ярославі. — Орд. шк. комісарами іменовані оо.: Омелян Гривевецкий і Северин Метелля в любачівськїм деканаті, Корнїло Грушкевич в Раковій в старосольськїм деканаті. — Завідательство в Михайлівцях, дек. дрогобицького дістав Йосиф Чехович. — Сотрудництво в Потилічі одержав Анатоль Козак. — Ієрон Борковський в Грушовій дістав 2-місячну відпустку для покріпленя здоровля. — Речинєць конкурсового іспиту назначений на 8, 9. і 10. мая і 16, 17. і 18. жовтня 1906. р. Пршєня в першїм речинци належить внести до 20. цвітня, в другім до 1. жовтня.

— **Презенту на львівську парохію при Успенській церкві** надав Ставропігійський Інститут на своїм засіданю в пятницю о. Вас. Давидкови, дотеперішному гр.-кат. парохови в Турхлі коло Скольного.

— **Соціалісти в справі виборчої реформи.** В робітничім домі у Відни були оводі збори соціальної демокрації, на яких Віктор Адлер обговорював проєкт виборчої реформи. Бесідник зазначив, що предложене проєкту є сповненєм змагань соціальної демокрації на області заведеня загального права виборчого, але соціалісти мусять тепер рішучо протестувати проти заміни піврічного поселєня на цілорічне. П. Адлер заявив, що нема чого боятися славянської більшої. В Австрії нема Славян, є лише Чехи, Поляки, Русини, Словинці, Хорвати, котрих не лучить ніяка спільна справа, під якої кличем могли би они одностайно станути до борби о виборчу реформу. Соціална демокрація — говорив бесідник — повинна із всіх сил поперати правительство в єго змаганях та не дбати про те, що хтось буде говорити, що она є правительственною партією. Становиско соціалних демократів по стороні правительства вказує, що правительство є на дорозі закона і свободи. Бесідник закінчив словами, що соціална демокрація є рішена перевести виборчу реформу за велику ціну, а если би хотіли єї повалити, то соціална демокрація повстане з такою силою і насилою, якої історія не тямить.

Гумористичний кутик. (З „Зеркала“).
Колісанка для мого правнука.

Спи, сину мій...
Фонограф «люлі» засніває,
Мотор на сон тебе уколише,
Мама твоя часу не має,
Бо мама на п'янолі грає,
А нянька знов рецензії пише...
Спи, сину мій...
Спи, сину мій...
Най тобі сьвятє ся мільони,
Гей і хрустальна палата!
Най сьвятє ся тобі в міхах корони,
В автомобілях перегони,
Ордери й титул хоч гофрата...
Спи, сину мій...

Наука, штука, література

— **Ruthenische Geschichte.** Під сим заголовком вийшла в Чернівцях збірка новель руских авторів в німецькїм перекладі Костя Кракалії. На 77 стор. 16-ки поміщено 11 новель Л. Мартовича, М. Дерлиці, М. Яцкова, М. Коцюбинського, Незнайомиї, Ів. Діброви, Іл. Карбулицкого, Н. Зарічної і К. Ганусенка. Цїна за примірник і К. Набувати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові і у видавця: К. Кракалії в Кадобівцях (Буковина).

— **Ukrainische Rundschau**, місячник, який виходить замість Ruth. Revue, появився вже за січень. Річна передплата вносить 6 К. Адреса Адмін.: Wien VIII/1, Antonigasse 15.

— **Ізза загального виборчого права в Австро-Угорщині**. Промова Михайла Павлика на все-народнім вічу у Львові 3. грудня 1905 року. Чернівці 1906. Накладом черновецьких радикалів. Ціна 10 с.

— **Нова літературно-наукова часопись** п. з «Світ» почала виходити у Львові під редакцією п. Володимира Бирчака. Редакційний комітет складає ся з пп. В. Бирчака, П. Карманьського, О. Луцького і М. Яцкова. Числа «Світа» мають появляти ся кожного 9. і 24. дня місяця. Передплата 8 К річно. Редакція: Львів, ул. Кльоновича 8, дв. 6. Адміністрація: в друкарні Манецького, ул. Коперника 9.

— **Економіст** ч. 2. з дня 28. лютого с. р. містить отсі статі: Адольф Ельма: Про спілковий рух в Німеччині. — Значінє соломи в годівлі худоби. — Маруся: Насолоюванє і вудженє мяса. — П. Р.: З нагоди зближаючих ся весняних засівів. — І. Петрушевич: Як пєсуть ся кури? — Управа рілі і годівля худоби. — Про тученє гусий. — З подорожи по Угорщині. — Думки про аграрне питанє на російській Україні (За «Гром. Думкою»). — Де-що о промислі виробів з соломи. — Новинки. — Нові стоваришеня. — Цікаві видавництва

Телеграми

з дня 27. лютого 1906.

Відень. Цісар санкціонував закон про контингент новобранців.

Прага. Нововибраний посадики міста, др. Грос, хоче в слідуєчій році устроїти в Празі всеславянську виставу.

Петербург. Цар назначив виданим указом речинець збору державної думи на день 10. мая. — В другім указі цар заряджує, що вибори не мусять відбутися одного дня в цілій Росії, як було давно пляновано. До дня скликаня державної думи буде переведений вибір 350 послів.

Під проводом царя буде нині в Царскім Селі рада міністрів, на якій імовірно буде бесіда про заповіджений на день 14. марця царський маніфест.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Лько Пащак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревського. (Дальше).

ГАФІЯ.

Я щось пізнаю по голосі, але не сьмію вгадати...

БОРТОВИЧ.

Ано сьміло, бував нераз у вас і грав ся з Льком.

ГАФІЯ.

Ну, як так, то вже хіба Кость Параньчин...

КОСТЬ

(серед загального сьміху).

Ага, вгадали! А що, змінив ся я?

МОЙСЕЙ.

Єй, жартуйте здорові, та се відай панотець, бо обриваний.

БОРТОВИЧ.

А вже так, як би панотець; тільки еще не сьвячений.

ГАФІЯ.

То еще не може відправляти, а чому не сьвятять їх?

КОСТЬ.

Вже всьо вивчив, що треба, тільки еще не годен оженити ся.

МОЙСЕЙ.

Єй, або то так тяжко! Але кажіть мені, що хочете, а я таки не повірю. Деж би то так скоро?

ГАФІЯ.

Та чому скоро. Сеж одноліток з нашим...

МОЙСЕЙ.

Ну, а наш Лько еще дівчак у тебе; заступаш ся за ним, аби не перепрацював ся!

ГАФІЯ.

Єй дівчак! Єму також вже час женити ся! (До гостий), Сідайте, прошу. Піду винести гусянки, то може будете їсти?

БОРТОВИЧ.

А що, будете гусянку їсти, питає га здиня?

ВАСИЛЬКО.

Ай, гусянка, я ще не їв ніколи. Дуже радо.

БОРТОВИЧ.

Так просимо, коли такі добрі. Се Подоляки, мої сестринки, студенти, що еще не виділи наших гір, ані не коштували нашої гусянки. (Гафія пішла).

ГАФІЯ

(з сінній вихав до хати Лька).

Та їди до хати, чогож ти заглядаєш зі сінній, як чужий, Льку! Та от розкажи пану учителеви, що ти хотів би стати письменним та попроси красенько, аби тебе прийняли на науку.

ЯВА 5.

Тіж. Лько без Гафії.

БОРТОВИЧ.

А що там наші коні, пасуть?

ЛЬКО.

Пасуть. Я попустив їм гурти, а відтак напою.

КОСТЬ.

Але чи отсей мене пізнає! Як здоров, Льку! (подає руку). Пізнаєш мене?

ЛЬКО

(гордо).

Та чому би ні. Хіба ти раз гонив свою вівцю до нашої череди? А тепер ти вже панотцем, то мав би тебе не пізнати?

КОСТЬ.

Грвали ми ся нераз! Але нераз і набрав ся я стусанів від тебе! Чи еще і тепер ти такий напасливий, як був хлопцем?

ЛЬКО.

Бо ти хотів старшувати наді мною, а я вже такий, що не дам собою воловодити нікому!

БОРТОВИЧ.

Ой, мусіли ви часто бити ся, коли тепер зійшли ся по кількнайцяти літах, тай мало не посварите ся. (Всі сьміють ся, Кость махнувши рукою, відступає ся до Віри і з нею розмовляє).

ЛЬКО.

Бо то не кождей має за молоду такий розум, аби вчив ся, а еще як родичі не дбають за те, тай потому зістане дурнем на ціле житє.

БОРТОВИЧ.

Отсе правду ти сказав, парубче! А хоч не дурнем, — бо кождей має свій хлопський розум — то таки темним чоловіком, що не знає в сьвітї, куда єму йти і як жити.

ЛЬКО.

А я, прошу пана учителя, хотів би бо-дай тепер навчити ся читати — писати, аби став просьвіченим чоловіком.

(Дальше буде).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. січня 1906.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварії.

Заряд Селянської Бурси в Станиславові розписує конкурс на посаду на-стоятеля бурси від 1. марта 1906. Близші інформації уділяє п. Іван Соболю, проф. школи реальної в Станиславові. (2-3)

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділі і сьвят; Уділяє позички на 6% на гіпотєку або за порукою; дає більші позички парцелянтам на купно землі; сплату гіпотєчних позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах піврічних вносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.

На покритє дахів бляхою або черепом уділяє „Джістер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члени; яко член може приступити тільки член Товариства обезпечєнє „Джістер“ Дивідєнда від уділів членських вносить все 6%.

Вкладки можуть вкладати також не члени.

Вкладки вносять 1912 1905: 2,072,928 К.
Позички уділені 2,041,615 К.
Уділи членів 162,127 К.
Фонд резервовий 30,283 К.
Цінні папери і зьвокації 257,963 К.

З чистих зиснів уділів „Джістер“ на перкви, бурси і інші добродійні цілі вже над 40,000 корон.

Щадіть і купуйте землю!

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши зарядженя.

Прийми дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Мутки можна набувати в „Со-кільскім Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях вкраю.